

Bakgrund

Stadgarna (§ 11) förutsätter inte att ett skilt valberedningsutskott väljs, men sedan länge har praxis varit att ärendet tas upp på ordinarie förbundsmöten.

Motiveringar

Vad är syftet med en valberedning?

Valberedningen är en viktig del av föreningsdemokratien. Enligt föreningslagen skall medlemmarna i sista hand ha makten över föreningens verksamhet. Medlemmarna väljer på medlemsmöte en styrelse som handhar verksamheten samt en förbundsordförande som representerar hela föreningen och leder styrelsens arbete.

Eftersom styrelsen har en så central roll är det önskvärt att styrelsen inte själv bereder val av nya styrelsemedlemmar. En av styrelsens oberoende valberedning ger förutsättningar för en inre opposition att komma till tals. Det är inte heller lämpligt att valet av förtroendemän skulle skötas av tjänstemän, eftersom de så skulle kunna anses ha för stor möjlighet att välja sina egna chefer.

Enligt stadgarna kan envar medlem nominera kandidater till förtroendeposter även först på själva mötet. Det finns således ingen garanti för att valberedningens förslag vinner understöd på mötet. Det finns ändå ett stort värde i att personvalen förbereds i god tid före mötet och att det finns ett offentligt beslutsförslag som medlemmarna kan bilda sig en uppfattning om på förhand.

Valberedningens betydelse

I Natur och Miljö, liksom i de flesta andra föreningar, har styrelsen en helt central roll. Vilka personer som väljs in i styrelsen är sålunda den kanske enskilt viktigaste faktorn som påverkar föreningens livskraft. Mandatperioden för en styrelsemedlem är tre år, så personvalen har effekter under många år.

Under 2000-talet har det ytterst sällan blivit konkurrens om ordförandeposten och styrelseplatser i Natur och Miljö. Ofta har valberedningens förslag godkänts enhälligt. I en sådan situation accentueras valberedningens roll som garant för föreningens framtida välmåga.

Hur många personer skall ingå i valberedningen?

I princip räcker det med en person, men det är önskvärt att det i valberedningen skulle ingå minst 3 personer.

Hurudana personer behövs i valberedningen?

Enligt stadgarna skall Natur och Miljös styrelse väljas så att en regional representativitet säkras. Enligt nuvarande praxis betyder detta att varje

styrelsepost är vikt för en representant för en viss region. Det är således önskvärt att det i valberedningen finns minst en person med stark förankring i den region från vilken styrelsemedlemmar skall väljas. Våren 2021 går mandatperioden ut för styrelsemedlemmarna från **Åboland** och **Åland**.

Det är viktigt att valberedningen är insatt i Natur och Miljös verksamhet och särskilt styrelsearbetets karaktär, så att medlemskåren har lita på att valberedningen föreslår personer som klarar uppdraget. I praktiken skall valberedningen kontakta potentiella personer som eventuellt saknar tidigare erfarenhet av förbundet och i sådana situationer är det bra om valberedningens medlemmar själva kan beskriva vad det innebär att ha ett förtroende uppdrag. I mån av möjlighet borde medlemmarna i valberedningen ha personlig erfarenhet av styrelsearbete i föreningen.

På ett allmänt plan är det förstås viktigt att valberedningens medlemmar har ett brett kontaktnät i Svenskfinland.

Hur skall valberedningen arbeta?

Valberedningen skall inom sig utse en ordförande som ansvarar för att organisera valberedningens arbete och vid behov sammankallar valberedningen till möten.

Det finns inga krav på att valberedningen skall mötas fysiskt. Arbetet kan utföras helt med telefon och e-post.

Medlemskapet i valberedningen är en offentlig information. Inför förbundsmötena sprider kansliet aktivt information om vem som är medlem i valberedningen samt kontaktuppgifter till dessa personer. Webbplatsen www.naturochmiljo.fi (Medlemssidor) kan användas som redskap för kommunikation mellan valberedningen och medlemskåren. Valberedningens medlemmar skall vara lyhörda för förslag från medlemskåren.

Information om vem som tidigare suttit i Natur och Miljös styrelse finns på webbplatsen (verksamhetsberättelser och årsberättelser) och på den interna servern, till vilka anställda har tillgång.

Det är brukligt att valberedningen inledningsvis hör sig för om sittande styrelsemedlemmar står till förförande för omval. Oberoende av sittande styrelsemedlemmars intresse att fortsätta kan valberedningen föreslå nya personer.

Verksamhetsledaren bistår vid behov med information om de förtroendevaldas uppdrag och ersättningspraxis.

Alternativ: styrelsen sköter valberedning

Om förbundsmötet inte utser ett valberedningsutskott, kan styrelsen åta sig uppdraget.

Beslutsförslag

Förbundskongressen ger följande personer i uppdrag att sköta valberedning inför förbundsmötet 2021: